

Västra Götalandsregionen
Regionens Hus
462 80 Vänersborg

Ansökan om tillstånd att bedriva rikssjukvård

Beslut

Rikssjukvårdsnämnden beslutar att bevilja Västra Götalandsregionen tillstånd att bedriva levertransplantation som rikssjukvård genom Sahlgrenska Universitetssjukhuset enligt bilaga 1, för perioden 2016-07-01–2021-12-31.

Beslutet är förenat med följande villkor

- Sahlgrenska Universitetssjukhuset ska följa de anvisningar som ges i särskild instruktion, se bilaga 2.

Bakgrund

Rikssjukvårdsnämnden beslutade den 19 november 2008 att definiera levertransplantation som rikssjukvård.

Västra Götalandsregionen har ansökt om tillstånd att bedriva levertransplantation som rikssjukvård genom Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 9 a § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) avses med rikssjukvård hälso- och sjukvård som bedrivs av ett landsting och som samordnas med landet som upptagningsområde. Socialstyrelsen beslutar om vilken hälso- och sjukvård som ska utgöra rikssjukvård. Rikssjukvården ska samordnas till enheter där en hög vårdkvalitet och en ekonomiskt effektiv verksamhet kan säkerställas.

Enligt 9 b § hälso- och sjukvårdslagen krävs det tillstånd för att få bedriva rikssjukvård. Tillståndet ska vara tidsbegränsat och förenat med villkor. Socialstyrelsen beslutar, efter ansökan från det landsting som avser att bedriva rikssjukvård, om tillstånd och villkor.

Enligt 19 § förordning (2015:284) med instruktion för Socialstyrelsen finns inom Socialstyrelsen ett särskilt beslutsorgan som benämns Rikssjukvårdsnämnden, som har till uppgift att fatta beslut om rikssjukvård enligt 9 a och 9 b §§ hälso- och sjukvårdslagen.

Utredning

Socialstyrelsen har i tillståndsutredningen för levertransplantation som rikssjukvård beskrivit och bedömt de sökande landstingens ansökningar om att få bedriva den aktuella vården som rikssjukvård.

Bedömning

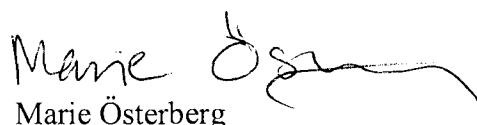
Rikssjukvårdsnämnden bedömer att Sahlgrenska Universitetssjukhuset har de förutsättningar som krävs för att bedriva och utveckla levertransplantation som rikssjukvård. Sahlgrenska Universitetssjukhuset bedöms också ha forskningsmässiga förutsättningar att utveckla vården inom området.

Socialstyrelsens beslut om rikssjukvård får enligt 9 b § hälso- och sjukvårdslagen inte överklagas.

Beslut i detta ärende har fattats av Rikssjukvårdsnämnden. De ledamöter som deltog framgår av bilaga 3. I den slutliga handläggningen har enhetschefen Daniel Brattström deltagit. Föredragande har varit utredaren Marie Österberg.

SOCIALSTYRELSEN

Olivia Wigzell

Marie Österberg

Bilaga 1

Definition av behandling av levertransplantation som rikssjukvård

Rikssjukvårdsnämnden fattade beslut om att definiera levertransplantation som rikssjukvård den 19 november 2008.

I levertransplantation som rikssjukvård ingår följande åtgärder (åtgärds-koder inom parentes):

- Homolog levertransplantation (JJC00)
- Homolog partiell levertransplantation (JJC10)
- Homolog levertransplantation, levande donator (JJC20)
- Heterolog levertransplantation (JJC30)
- Heterolog partiell levertransplantation (JJC40)
- Extirpation av transplanterad lever (JJC60)
- Annan operation i samband med levertransplantation (JJC96)
- Uttagning av del av lever till transplantation från levande donator (YJA00)

Bilaga 2

Anvisningar till de landsting som beviljats tillstånd att bedriva levertransplantation som rikssjukvård**Allmänna villkor**

- Förändringar i verksamheten som påverkar förutsättningarna för tillståndet ska utan fördröjning anmälas till Socialstyrelsen.
- Samverkan ska ske med remitterer och övriga sjukvårdsenheter som ingår i vårdkedjan vid levertransplantation.
- Kontinuitetsplaner ska finnas för att användas i det fall en oförutsedd händelse inträffar som orsaker ett bortfall av personal, lokaler eller utrustning.
- Förutsättningarna för att bedriva forskning och utveckling inom området levertransplantation ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.
- Vid planering, utförande, uppföljning och utveckling av forsknings- och utvecklingsverksamhet vid levertransplantation ska det systematiska kvalitetsarbetet skapa sådana förutsättningar att resurser, såsom databaser, register och biobanker, görs tillgängliga för forskning.
- Ett systematiskt kliniskt kvalitetsarbete ska bedrivas bland annat genom obligatorisk inrapportering till kvalitetsregister samt återföring av resultat.
- Utförare av rikssjukvård ska verka för kunskapsspridning inom rikssjukvårdsområdet levertransplantation.
- Utförare av rikssjukvård ska samarbeta för att uppnå bästa möjliga vårdkvalitet och resursutnyttjande inom det aktuella rikssjukvårdsområdet.
- Utförare av rikssjukvård ska gemensamt utveckla resultatindikatorer som bas för årlig uppföljning av verksamheten. Resultatindikatorer och andra uppgifter om verksamheten ska rapporteras till Socialstyrelsen på begäran.
- Utförare av rikssjukvård ska gemensamt arbeta för att vidareutveckla nationell praxis med tillhörande behandlingsriktlinjer.
- Det ska vara säkerställt att vård kan erbjudas samtliga patienter inom vårdgarantin eller vid annan medicinskt motiverad tidpunkt.

- Patienter och närståendes upplevelse av rikssjukvården ska följas upp och ingå i verksamhetens systematiska förbättringsarbete.

Särskilda villkor

- Rikssjukvårdens två utförare ska gemensamt ta fram riktlinjer/vårdprogram gällande uppföljning av levande donatorer. Dessa kan med fördel införlivas i de existerande riktlinjerna för uppföljning av levertransplanterad patient (SGF nationella riktlinjer för uppföljning av levertransplanterad patient, 2012).
- Rikssjukvårdsverksamhetens två utförare ska gemensamt utveckla ett övergripande nationellt vårdprogram som inkluderar indikationer och urvalskriterier för levertransplantation, hantering av väntelistor och principer för organallokering. Nationellt vårdprogram har som syfte att säkerställa en transparent process och jämlik vård.

Socialstyrelsen kommer att följa upp de särskilda villkoren efter 12 månader från tillståndsstart.

Bilaga 3

Närvarande beslutande ledamöter:

Olivia Wigzell
Ingrid Lennerwald
Marie Ljungberg Schött
Jonas Andersson
Harriet Hedlund
Jan Liliemark
Christoffer Bernsköld
Börje Wennberg
Annika Scheynius
Charlotta Lokrantz

Övriga ledamöter:

Lennart Christiansson
Stefan Lamme
Elisabeth Kihlström
Niklas Sandström
Christer Jonsson